

УДК 81'28«Стефаник»

DOI <https://doi.org/10.32447/2663-340X-2022-11.15>

ТЕМАТИЧНІ ГРУПИ ДІАЛЕКТИЗМІВ НОВЕЛ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА: КОРПУСНОБАЗОВАНИЙ ПІДХІД

Калимон Юлія Олександрівна

кандидатка філологічних наук,

старша викладачка кафедри української та іноземних мов

Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського

вул. Костюшка, 11, Львів, Україна

У статті проаналізовано діалектну іменникову лексику новел Василя Стефаника. Обґрунтовано актуальність застосування корпуснобазованого та кількісного методів у вивченні художніх творів, висвітлено стан та перспективи такого плану досліджень в україністиці. Західні вчені наголошують на перспективності таких розвідок на матеріалах художніх творів задля вияву неочевидних ознак стилю певного письменника/ці, провідних мотивів його/її творчості. Українські вчені з середини минулого століття здійснювали такі дослідження на масиві корпусу текстів різних авторів. Деякі дослідники присвячували такі праці окремим творам та авторам. Стефанікознавство також не залишилося осторонь таких підходів, проте більшість праць засновано на творах різних видань, які не завжди відповідають оригінальному задуму автора, містять значну кількість редагувань та виправлень. Уперше таке дослідження здійснено нами на корпусі новел Василя Стефаника, опублікованих за життя новеліста, що відповідає текстологічним засадам вивчення мови творів певного письменника. Новели, які увійшли до корпусу, були ретельно вичитані з оригінальними виданнями та переведені у електронну форму задля подальшого комп'ютерного опрацювання та аналізу. Твори Василя Стефаника вирізняються застосуванням рідної для письменника покутської говірки та становлять значний інтерес для дослідження. Встановлено, що зі всього обшару виокремленої з корпусу діалектної іменникової лексики переважну більшість становить група лексем на позначення людини. Здійснено контекстний аналіз та аналіз словникових дефініцій отриманих слів, що дало змогу розподілити їх за тематичними групами. Загалом виокремлено 9 тематичних груп, найбільш чисельною з яких є група іменників на позначення родинних зв'язків, роду занять людини, а також оцінних назв людей. Решта становлять іменники на позначення різних аспектів тогочасного побуту сільського населення Покуття (їжа та напої, предмети побуту, а також назви будівель та конструкцій). Окреслено перспективи застосування отриманих фактів у подальших дослідженнях.

Ключові слова: діалект, іменник, новела, тематична група, корпус текстів.

Постановка проблеми. Мова окремої людини може бути її візитівкою, своєрідним «відбитком пальців», який ідентифікуватиме її серед інших мовців (Coulthard, p. 432). У літературі це явище особливо яскраво спостерігаємо завдяки неповторному стилю письма певного автора, який складно сплутати з будь-чим іншим. Новітніми методами дослідження особливостей авторського стилю вважають квантитативні та статистичні методи, які набувають популярності з розвитком комп'ютерних технологій, з появою корпусів текстів та програмного забезпечення, здатного опрацьовувати значні обсяги даних та аналізувати їх відповідно до запитів дослідника (Калимон, 2017). Обґрунтування перспективності та актуальності залучення кількісних методів (а не лише інтерпретаційних) у художній літературі також знаходимо у працях П. Бейкера (Baker, 2006), С. Джонса (Jones, 2012), В. Левицького (Левицький, 2007, с. 111-120), Дж. Ліча та М. Шорта (Leech, 1981), М. Стабза (Stubbs, 1996; 2014) та Р. Фавлера (Fowler, 1977, p. 1–20) та ін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В Україні застосуванням квантитативних і корпусних методів у лінгвістиці, зокрема на матеріалах художніх творів українських письменників, активно займалися та займаються С. Бук (Бук, 2006; 2013), Н. Дарчук (Алексієнко, 2004; Дарчук, 2014), В. Перебийніс (Перебийніс, 1967), Г. Ситар (Ситар, 2019), та ін. Вивчення мови творів будь-якого письменника дає змогу глибше пізнати його творчу манеру, а також у ширшому контексті дійти до розуміння основ ментальності цілого етносу (Baker, 2015, p. 5–22). М. Стабз наголошує на тому, що саме корпусна лінгвістика дає змогу ширше поглянути на художній текст, «знаходячи закономірності у вживанні мови на прикладі багатьох різних текстів, текстів одного жанру, автора чи періоду» (переклад наш – Ю. К.) (Stubbs, 2014, p. 47). Як зазначає Б. Лоу у «Роль корпусу у критичному сприйнятті літератури» (Fligelstone, 2013, p. 240–252), провідна роль корпусу полягає у двох площинах – сприйняття літератури на основі даних корпусу (підкріплення інтуї-

тивних відчуттів фактичними даними) та нове трактування творів на основі корпусу. Робота над аналізом художніх текстів із застосуванням корпусних та статистичних методів вимагає чітких та виважених рішень під час підготовки корпусів текстів для подальшої обробки і в процесі аналізу отриманих даних. Особливо актуальним це стає у разі роботи над текстами, які містять значну частку діалектних елементів. Саме такими є тексти новел Василя Стефаника, зі схожими труднощами стикалися і укладачі корпусу творів Івана Франка та Лесі Українки (Алексієнко, 2004; Бук, 2007).

Метою розвідки є корпусне опрацювання творів Василя Стефаника задля окреслення тематичної прямоаності іменникової діалектної лексики його творів. Відтак завданнями розвідки є вилучення списку діалектної іменникової лексики на основі створеного корпусу новел Василя Стефаника, контекстний аналіз отриманих словоформ (на основі отриманого з корпусу конкордансу) та за допомогою словникових дефініцій визначення переважальних груп досліджуваної лексики та, відповідно, спрямованості творів автора.

Виклад основного матеріалу дослідження. Проаналізувавши доступні джерела та проекти зі створення корпусів творів українських письменників та врахувавши далеку перспективу упорядкування наукового видання творів Василя Стефаника, у межах нашого дослідження до корпусу творів залучено новели, які увійшли до останнього прижиттєвого ювілейного видання «Твори» 1933 року (Стефанік, 1933). З невідомих причин не увійшли до видання новели «Межа», «Портрет» та «Шкільник», які були опубліковані за життя письменника, відповідно у 1927 (Стефанік, 1927), 1929 (Стефанік, 1929) та 1932 (Стефанік, 1932) роках. Їх було звірено з відповідними виданнями та долучено до корпусу. Загалом корпус містить 57 новел, загальним обсягом 53978 слововживань (12834 словоформ).

Поміж 507 діалектних іменників, отриманих із корпусу новел, виокремимо такі тематичні групи:

1. Назви людей, серед яких виокремлюємо (тут і далі: слова-приклади подано за алфавітом; у дужках біля слова подано абсолютну частоту вжитку леми у новелах; далі подано тлумачення за одним із словників (Гуцульські, 1997; Негрич, 2008; Словник, 2005; Словник, 1970–1980; Шкрумеляк, 2016), речення-приклади подано за (Стефанік, 1933; Стефанік, 1932):

а) назви членів сім'ї та свояцтва: *бадьо* (4) («дядько, старший за віком мужчина» (Гуцуль-

ські, 1997, с. 20), *вуйко* (3) («дядько по матері» (Гуцульські, 1997, с. 42), *вуйна* (2) («тітка, дядькова жінка» (Гуцульські, 1997, с. 42), *дъидя* (16) («тато, батько» (Гуцульські, 1997, с. 57–58), *фамілія* (4) («родина, рідня» (Гуцульські, 1997, с. 195): «*Вуйко Семен загородив пліт, старий Миколай пошив наново стодолу*» (Стефанік, 1933, с. 55); «– *Я хочу до вуйни*» (Стефанік, 1933, с. 63).

б) назви людей за родом занять: *газда/газдиня* (89) («добрий господар / господиня» (Гуцульські, 1997, с. 51), *війт* (35) («сільський староста» (Словник, 1970–1980, Т. 1, с. 670), *колійовець* (1) («робітник, що працює на залізничній колії» (Словник, 1970–1980, Т. 4, с. 223), *ма(д)зур* (3) («велика етнічна група поляків, що живе на північному сході Польщі й говорить одним із діалектів польської мови» (Словник, 1970–1980, Т. 4, с. 596), *прокуратор* (2) («повірений у справах» (Словник, 1970–1980, Т. 8, с. 210), *парох* (1) («парафіяльний піп» (Словник, 1970–1980, Т. 6, с. 76), *фірман* (3) («візник» (Гуцульські, 1997, с. 197), *шандар / жандар* (14) («жандарм» (Гуцульські, 1997, с. 214): «– *По Великодні Марія віддалася за фірмана і переходила з ним на службу до другого пана*» (Стефанік, 1933, с. 135).

в) оцінні назви людей: *бахур* (9) («хлопець; дитина» (Словник, 1970–1980, Т. 1, с. 114); «пустун, бешкетник» (Словник, 2005, с. 27), *байструк* (2) («нешлюбний син, байстрюк» (Гуцульські, 1997, с. 20), *зробок* (1) («спрацьований» (Гуцульські, 1997, с. 84), *кальвін* (3) («безсердечний, жорстокий чоловік» (Гуцульські, 1997, с. 89), *небожыта* (3) («пест. бідна, нещасна дитина» (390, с. 121)), *нехтолиця* (1) («про недбайливу, ледачу жінку» (Словник, 1970–1980, Т. 5, с. 402)), *паршык* (3) («лайл. поганець, негідник» (Словник, 2005, с. 299), *сарака* (6) («бідолаха, нещасна людина, сирота» (Гуцульські, 1997, с. 168; Словник, 2005, с. 477), *хлоп* (6) («селянин, чоловік» (Гуцульські, 1997, с. 202), *мужик* (Словник, 2005, с. 612): «*Тай поволочив, кальвін, таку збиту на друге село*» (Стефанік, 1933, с. 29).

2. Назви одягу, елементів одягу, аксесуарів та прикрас: *бинда* (2) («стрічка» (Гуцульські, 1997, с. 24); *гачі* (1) («штани з домотканого полотна або сукна» (Гуцульські, 1997, с. 44; Словник, 2005, с. 69) *дранте* (3) («старий поношений одяг, лахміття» (Гуцульські, 1997, с. 63); *катране* (2) («ганчір'я» (Гуцульські, 1997, с. 91; Словник, 2005, с. 193), *киттар* (2) («хутряна безрукавка з орнаментом» (Гуцульські, 1997, с. 93)), *кучма* (1) («висока шапка з овечого хутра» (Словник, 2005, с. 245);

платина (4) («хустина» (Гуцульські, 1997, с. 150), «носовик» (Словник, 2005, с. 428), *постола* (4) («плетене з лика або іншого матеріалу селянське взуття, яке носили з онучами, прив'язуючи до ноги мотузками» (Словник, 1970-1980, Т. 7, с. 377), *тайстра* (9) («полотняна або вовняна торба, яку носять через плече» (Словник, 2005, с. 537), *фасолька* (3) «тип вишивки» (Словник, 2005, с. 206): ... *аби ти видів, який козак наш Тома, у сивій кучмі, у синих гачах, а люди плещуть йому в долоні, а він так говорить як у книжці, а сорочка горить на нім»* (Стефанік, 1933, с. 207).

3. Назви побутових предметів:

а) назви кухонного приладдя: *горньитко* (1) («кухлик» (Гуцульські, 1997, с. 48), *лижка* (4) («ложка» (Гуцульські, 1997, с. 111), *збанок / збанятко* (5) («дзбан» (Словник, 1970-1980, Т. 3, с. 427), *фляшка* (5) («пляшка» (Негрич, 2008, с. 176): «*Коло баби стояв на землі кусень хліба тай збанятко з водою»* (Стефанік, 1933, с. 77).

б) назви предметів господарського й особистого вжитку: *воловід* (3) («міцна сукана мотузка» (Гуцульські, 1997, с. 40); *кавуля* (1) («палиця з загнутим кінцем» (Шкрумеляк, 2016, с. 73), *коверец* (4) («вовняне покривало» (Гуцульські, 1997, с. 98), «невеликий килим» (Словник, 2005, с. 180)), *луфко* (1) («олівець» (Словник, 2005, с. 268), *оголоблі* (1) («дві жердини, прикріплені кінцями до передньої частини воза, сани, тощо, в які запрягають коней»), *фіра* (3) («підвода» (Гуцульські, 1997, с. 197), *рискаль* (2) («заступ, лопата» (Гуцульські, 1997, с. 48)), *фотель* (4) («крісло» (Словник, 1970-1980, Т. 10, с. 631): «*Коло кожуха його паличка лежить також дуже давна, бо кавулька геть долонею витерта»* (Стефанік, 1933, с. 151).

4. Назви будівель, господарських споруд, конструкцій і їх частин: *грьидка* (1) («горизонтально підвішена жердка чи перекладина для одягу» (Гуцульські, 1997, с. 48), *зумно* (3) («тік з господарчими будівлями біля житла або й за селом» (Словник, 1970-1980, Т. 2, с. 193), *касарня* (1) («казарма» (Гуцульські, 1997, с. 91), *керниця* (2) («криниця» (Гуцульські, 1997, с. 3), *кілля* (1) («палля» (Словник, 1970-1980, Т. 4, с. 159), *колешня* (2) («приміщення для худоби» (Гуцульські, 1997, с. 99), *кошниця* (4) («виплетена з лози повітка біля хати для зберігання качанів кукурудзи» (Гуцульські, 1997, с. 103), *опецок* (1) («місце на печі» (Гуцульські, 1997, с. 140), *приспа* (17) («призьба» (Словник, 1970-1980, Т. 8, с. 30), *стрих* (2) («горище» (Словник, 1970-1980, Т. 9, с. 772), *хороми* (7) («сіни» (Гуцульські, 1997, с. 202), *шпихлір* (2) («комора»

(Словник, 1970-1980, Т. 11, с. 523): «*– Мой, ти, шибинику, чого ти чіпаєш си гръидок, хочеш горшки побити?»* (Стефанік, 1933, с. 71).

5. Назви страв та напоїв: *бараболя* (8) («картопля» (Гуцульські, 1997, с. 21)), *бевка* (2) («юшка з муки, всяка некалорійна рідка страва» (Словник, 2005, с. 29), *гарак* (1) («ром» (Словник, 1970-1980, Т. 2, с. 29), *гарбата* (2) («чай» (Гуцульські, 1997, с. 44), *кулеша* (4) («густа страва з кукурудзяної крупи, варена на воді» (Гуцульські, 1997, с. 106), *макух* (2) («залишки після вичавлення олії з олійних культур» (Гуцульські, 1997, с. 119)), *солонина* (6) («сало» (Гуцульські, 1997, с. 175): «*– Ви, голодники голодні, та я дужий та я шо дня мнесо їм, а ви бевку незабілену!»* (Стефанік, 1933, с. 98); «*– Мой, Юдо, давай вудку, давай піво, давай гарак, бо ми си знаємо!»* (Стефанік, 1933, с. 129).

6. Назви рослин: *бервена* (1) («колода» (Гуцульські, 1997, с. 23), *кицка* (1) («груда землі з травою» (Гуцульські, 1997, с. 94); *ковінька* (10) «вирваний із землі, викорчований пеньок соняшника, кукурудзи, кущового дерева» (Словник, 2005, с. 214), *ковня* (1) («дуже груба нерівна деревина» (Гуцульські, 1997, с. 98), *колоненька* (1) («коноплі» (Гуцульські, 1997, с. 99), *корч* (3) («кущ» (Словник, 1970-1980, Т. 4, с. 302), *чічка* (3) («квітка» (Гуцульські, 1997, с. 213): «*Колопеньок не посієш, бо траба їсти, полотенца не купиши, бо трейціря нема – прийде до такого, шо мемо голі ходити»* (Стефанік, 1933, с. 69).

7. Назви тварин: *бузько* (11) («лелека» (Гуцульські, 1997, с. 30), *каня* (1) («хижий птах схожий на шуліку» (Гуцульські, 1997, с. 51), *кертиця* (1) («кріт» (Гуцульські, 1997, с. 93), *мотиль* (2) («метелик» (Гуцульські, 1997, с. 126), *павун* (1) («пава» (Гуцульські, 1997, с. 143), *червак* (2) («дошовий черв'як» (Гуцульські, 1997, с. 210): «*Чекаєте тої смерти як каня дощу, все: «Божечку, Божечку, найди міні смерть», а то все на мою голову...»* (Стефанік, 1933, с. 71).

8. Назви мір та величин: *букат* (3) («кусок, шматок будь-чого» (Гуцульські, 1997, с. 30), *копа* (1) («стіжок снопів у полі, до 60 шт.» (Гуцульські, 1997, с. 100), *корец* (3) («центнер, 100 кг» (Гуцульські, 1997, с. 101), *пайка* (2) («частина» (Гуцульські, 1997, с. 143): «*... аби пан дали міні корец орнарії таки зараз, аби дати жінці межі діти, а до служби я можу зараз ставати»* (Стефанік, 1933, с. 123).

9. Назви абстрактних понять: *гудз* («шукати гудза – шукати напасть, причину до сварки» (Словник, 2005, с. 87), *дідичність* (4) («спадок» (Словник, 2012, с. 41), *лежа* (3) («хвороба» (Гуцульські, 1997, с. 110), *обачіне*

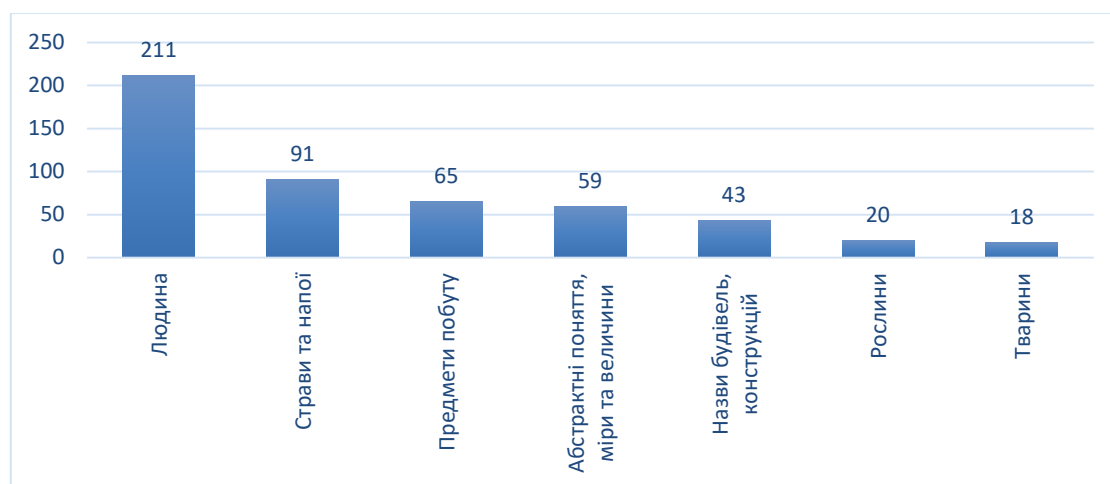

Рис. 1. Розподіл іменникової діалектної лексики новел Василя Стефаника за тематичними групами

(1) («мати обачіні – бути уважним, людяним» (Словник, 2005, с. 343), *патороч* (2) («клопіт, неприємність» (Гуцульські, 1997, с. 145), *посідзене* (3) («засідання, збори» (Негрич, 2008, с. 151), *ред* (4) («порядок» (Гуцульські, 1997, с. 168), *спуза* (2) («попіл, порох» (Гуцульські, 1997, с. 176), *туск* (11) («туга, сум» (Гуцульські, 1997, с. 20): «– Чьо ти собі *гудза* зо мнов шукаєш?» (Стефаник, 1933, с. 43); «– Але ци сте чули, яку Тимофій має *патороч* із жінков?» (Стефаник, 1933, с. 28).

Сумарно кількість уживань діалектних іменників кожної тематичної групи для зручності представлено у вигляді діаграми (Рис. 1).

Як бачимо переважаючою кількісно є лексика на позначення людини, що може свідчити про антропоцентричність творчості новеліста.

Наступними йдуть слова на позначення різних аспектів тогочасного побуту сільського

населення Покуття (страви та напої, предмети побуту, а також назви будівель та конструкцій).

Висновки та перспективи подальших досліджень. Застосування корпуснобазованого методу у дослідженні новел Василя Стефаника дало змогу отримати кількісні та контекстні дані про вжиток іменникової діалектної лексики. Аналіз отриманих лем підтвердив антропоцентричне спрямування тематики новел, адже переважна більшість іменників позначають людину, зокрема родинні зв'язки, рід занять та оцінні назви людей. Емпіричні дані, отримані з корпусу новел, можуть бути надалі використані як ілюстративний та довідковий матеріал у подальших розвідках. Перспективним убачаємо порівняння цього пласту лексики із аналогічним прикладами у творчості інших письменників того ж часового зрізу задля вияву схожостей чи відмінностей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алексієнко Л. А., Дарчук Н. П. Принципи створення параметризованої бази даних за поетичними текстами Лесі Українки. *Леся Українка і сучасність. До 130-річчя від дня народження Лесі Українки: Зб. наук. пр.* Луцьк : Волин. обл. друк., 2004. С. 344-352.
2. Бук С. Квантитативна параметризація текстів Івана Франка: проєкт та його реалізація. *Вісник Львівського університету. Серія філологічна.* Вип. 58. 2013. С. 290-307.
3. Бук С. Корпус текстів Івана Франка: спроба визначення основних параметрів. *Прикладна лінгвістика та лінгвістичні технології: MegaLing 2006: Зб. наук. пр.* Український мовно інформаційний фонд, Таврійський національний університет ім. В. І. Вернадського. Київ : Довіра, 2007. С. 72-82.
4. Дарчук Н. П., Лангенбах М. О. Електронний Словник мови Тараса Шевченка: методика і технології укладання. *Українське мовознавство.* № 1 (44). 2014. С. 106-115.
5. Калимон Ю. О. Використання квантитативних методів у дослідженні ідіолекту письменника. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія "Філологічні науки".* Мовознавство. Луцьк, 2017. С. 417-421.
6. Левицкий В. В. Квантитативные методы в лингвистике. Винница : Нова Книга, 2007. 264 с.
7. Перебийніс В. С. Статистичні параметри стилів. Київ : Наукова думка, 1967. 260 с.
8. Ситар Г. В. Синтаксичні фразеологізми в лінгвоперсонологійному портреті Юрія Шевельова (на матеріалі корпусу текстів Юрія Шевельова). *Лінгвістичні студії.* 2019. Вип. 37. С. 130-134.

9. Baker P. Using Corpora in Discourse Analysis. A&C Black. 2006. 197 p.
10. Baker P., McEnery A. Corpora and Discourse Studies: Integrating Discourse and Corpora. Springer, 2015. 310 p.
11. Coulthard M. Author Identification, idiolect, and linguistic uniqueness. In : Applied Linguistics, 24(4) 2004. P. 431-447.
12. Fligelstone S., Wichmann A. Teaching and Language Corpora. Routledge, 2013. 362 p.
13. Fowler R. Linguistics and the Novel. London: Methuen. 1977. 145 p.
14. Jones S. When Computers Read: Literary Analysis And Digital Technology. *Bulletin of the American Society for Information Science and Technology*. Vol. 38. № 4. 2012. P. 27-30.
15. Leech G. N., Short M. N. Style in Fiction. A Linguistic Introduction to English Fictional Prose. London and New York, Longman. 1981. 393 p.
16. Stubbs M. Quantitative Methods in Literary Linguistics. The Cambridge Handbook of Stylistics. Ed. by Peter Stockwell and Sara Whiteley. Cambridge : Cambridge University Press. 2014. P. 46-62.
17. Stubbs M. Text and corpus analysis: computer-assisted studies of language and culture. Oxford : Blackwell, 1996. 288 p.

ІЛЮСТРАТИВНІ ДЖЕРЕЛА

18. Гуцульські говірки : Короткий словник (відп. ред. Я. Закревська). Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 1997. 232 с.
19. Негрич М. Скарби гуцульського говору: Березови : Словник. Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2008. 221 с.
20. Словник буковинських говірок / заг. ред. Н. В. Гуйванюк. Чернівці : Рута, 2005. 687 с.
21. Словник українських говірок Карпатського регіону : пояснення та походження слів / уклад. Д. Савчук. Київ; Косів : Писаний Камінь, 2012. 152 с.
22. Словник української мови: в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. К.: Наукова думка, 1970–1980.
23. Стефаник В. Межа. «Літературно-науковий вісник», т. 92, кн. 2. Львів, 1927. С. 97-98.
24. Стефаник В. Твори (передмова В. Коряка. До друку виготовив Ів. Лизанівський. 3-є вид.) ДВУ, 1929. С. 94-95.
25. Стефаник В. Твори / Василь Стефаник; з дереворитами В. Касіяна і М. Бутовича. Львів: З друкарні Видавничої Спілки «Діло», 1933. 222 с.
26. Стефаник В. Шкільник. «Рідна школа» № 1. Львів, 1932. С. 2-4.
27. Шкрумеляк М. С. Тлумачний Словник-довідник гуцульських говірок / відп. за вип. Л. В. Бойчук. Івано-Франківськ: ІФОЦППК, 2016. 176 с.

REFERENCES

1. Aleksiienko, L. A., Darchuk, N. P. (2004). Pryntsyry stvorennia parametryzovanoi bazy danykh za poetychnymy tekstamy Lesi Ukrainky [The Principles of Compiling a Data Base of Poetry by Lesia Ukrayinka]. In *Lesia Ukrainka i suchasnist. Do 130-richchia vid dnia narodzhennia Lesi Ukrainky: Zb. nauk. pr.* Lutsk : Volyn. obl. druk. 344-352. [in Ukrainian]
2. Buk, S. (2013). Kvantytatyvna parametryzatsiia tekstiv Ivana Franka: proekt ta yoho realizatsiia. [Quantative Parametrization of Ivan Franko prose: a Project and its Implementation]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriiia filolohichna*. Vyp. 58. 290-307. [in Ukrainian]
3. Buk, S. (2007). Korpus tekstiv Ivana Franka: sproba vyznachennia osnovnykh parametriv. [Ivan Franko texts corpus: an Attempt to Define the Main Parameters]. *Prykladna lnhvistyka ta lnhvistychni tekhnolohii: Zb. nauk. pr. Ukrainskyi movno informatsiynyi fond, Tavriiskyi natsionalnyi universytet im. V. I. Vernadskoho*. Kyiv : Dovira. 72-82. [in Ukrainian]
4. Darchuk, N. P., Lanhenbakh, M. O. (2014). Elektronnyi Slovyk movy Tarasa Shevchenka: metodyka i tekhnolohii ukladannia. [Electronic Dictionary of Taras Shevchenko's language: Methods and Technology of Compiling]. *Ukrainske movoznavstvo, 1* (44). 106-115. [in Ukrainian]
5. Kalymon, Yu. O. (2017). Vykorystannia kvantytatyvnykh metodiv u doslidzhenni idiolektu pysmennyka. [The Use of Quantitative Methods in Studying the Author's Idiolect]. *Naukovyi visnyk Shkhidnoievropeiskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky. Seriiia "Filolohichni nauky". Movoznavstvo*. Lutsk. 417-421. [in Ukrainian]
6. Levytyskyi, V. V. (2007). *Kvantytatyvnie metodi v lnhvystyke*. [Quantitative Methods in Linguistics]. Vynnytsa : Nova Knyha. [in Russian]
7. Perebyinis, V. S. (1967). *Statystychni parametry styliv*. [Statistical Parameters of Styles]. Kyiv : Naukova dumka. [in Ukrainian]

8. Sytar, H. V. (2019). Syntaksychni frazeolohizmy v linhvopersonolohiinomu portreti Yurii Shevelova (na materialii korpusu tekstiv Yurii Shevelova) [Syntactic Phraseologisms in Linguopersonological Portrait of Yu. Sheveliov: a Corpus-Based Research]. *Linhvistychni studii*. Vyp. 37. 130-134 [in Ukrainian]
9. Baker, P. (2006). *Using Corpora in Discourse Analysis*. A&C Black.
10. Baker, P., McEnery, A. (2015). *Corpora and Discourse Studies: Integrating Discourse and Corpora*. Springer.
11. Coulthard, M. (2004). Author Identification, idiolect, and linguistic uniqueness. *Applied Linguistics*, 24(4). 431-447.
12. Fligelstone, S., Wichmann, A. (2013). *Teaching and Language Corpora*. Routledge.
13. Fowler, R. (1977). *Linguistics and the Novel*. London: Methuen.
14. Jones, S. (2012). When Computers Read: Literary Analysis And Digital Technology. *Bulletin of the American Society for Information Science and Technology*. Vol. 38. № 4. 27-30.
15. Leech, G. N., Short, M. N. (1981). *Style in Fiction. A Linguistic Introduction to English Fictional Prose*. London and New York, Longman.
16. Stubbs, M. (Ed. by Peter Stockwell and Sara Whiteley). (2014). *Quantitative Methods in Literary Linguistics. The Cambridge Handbook of Stylistics*. Cambridge : Cambridge University Press. 46-62.
17. Stubbs, M. (1996). *Text and corpus analysis: computer-assisted studies of language and culture*. Oxford : Blackwell.

ILLUSTRATIVE LITERATURE SOURCES

18. Hutsulski hovirky : Korotkyi slovnyk [Hutsul Dialect: Short Dictionary] (1997). (vidp. red. Ya. Zakrevska). Instytut ukrainoznavstva im. I. Kryp'iakevycha NAN Ukrainy. 232 p.
19. Negrych, M. (2008). *Skarby hutsulskoho hovoru: Berezovy : Slovnyk* [Treasures of Hutsul Dialect : Berezovy : Vocabulary]. Instytut ukrainoznavstva im. I. Kryp'iakevycha NAN Ukrainy. 221 p.
20. Slovnyk bukovynskykh hovirok [Dictionary of Bukovynian Dialects] (2005). [/ zah. red. N. V. Huivaniuk. Chervnivtsi : Ruta. 687 p.
21. Slovnyk ukrainskykh hovirok Karpatskoho rehionu : poiasnennia ta pokhodzhennia sliv. (2012). [Dictionary of Ukrainian Dialects of the Carpathian Region : Word Definitions and Etymology] / uklad. D. Savchuk. Kyiv; Kosiv : Pysanyi Kamin.
22. Slovnyk ukrainskoi movy: v 11 tt. [Ukrainian Language Dictionary in 11 volumes] (1970-1980) / AN USSR. Instytut movoznavstva; za red. I. K. Bilodida. K.: Naukova dumka.
23. Stefanyk, V. Mezha. (1927). [Borderline] «Literaturno-naukovyi visnyk», t. 92, kn. 2. Lviv. p. 97-98.
24. Stefanyk, V. (1929). *Tvory*. [Literary Works]. (peredmova V. Koriaka. Do druku vyhotuvav Iv. Lyzanivskiyi. 3-ye vyd.) DVU. p. 94-95.
25. Stefanyk, V. (1933). *Tvory*. [Literary Works] / Vasyl Stefanyk; z derevorytamy V. Kasiana i M. Butovycha. Lviv: Z drukarni Vydavnychoi Spilky «Dilo». 222 p.
26. Stefanyk, V. (1932). Shkilnyk. [Schoolboy]. *Ridna shkola, 1*. Lviv. p. 2-4.
27. Shkrumeliak, M. S. (2016). *Tlumachnyi Slovnyk-dovidnyk hutsulskykh hovirok*. [Reference Dictionary of Hutsul Dialects Definitions] / vidp. za vyp. L. V. Boichuk. Ivano-Frankivsk: IFOTsPPK. 176 p.

THEMATIC GROUPS OF DIALECTAL NOUNS IN VASYL STEFANYK'S SHORT STORIES: A CORPUS-BASED APPROACH

Kalymon Yuliia Oleksandrivna

PhD in Philology,

Senior Lecturer at the Department of Ukrainian and Foreign Languages

Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Boberskyj

11, Kostiushka Str., Lviv, Ukraine

The article analyzes the dialectal noun vocabulary of Vasyl Stefanyk's short stories. The relevance of the use of corpus-based and quantitative methods in the study of literary works is substantiated, the state and prospects of such type of research in Ukrainian studies are highlighted. Western scholars emphasize the prospects of such approach in order to reveal non-obvious signs of the style of a particular write, the leading motives of his / her work. Since the middle of the last century, Ukrainian scholars have carried out such research on an array of texts by various authors. Stefanyk studies have several works of the kind, but they are based on the short stories published with a significant number of edits and corrections. For the first time we have conducted a study based on short stories published during the author's lifespan, which corresponds to the textological principles of studying the language of the works of a certain writer. The short stories were carefully proofread with the original editions and transmitted into electronic form for further computer processing and analysis. These short stories are distinguished by the use of Pokuttia dialect and are of considerable interest for research. It has been established that the vast majority of the dialectal noun vocabulary retrieved from the corpus is a group of tokens to denote a person. Contextual and vocabulary definitions analysis of the nouns enabled us to break them down into thematic groups. The biggest group is the one in which nouns denote family relations, occupation and evaluative names of people. The rest are the nouns to denote various aspects of life of the rural population of Pokuttia (food and beverages, household items, the names of buildings). Prospects for the application of the obtained empirical data in further research are outlined.

Key words: *dialect, noun, short story, thematic group, text corpus.*